

Grajewo, 12 sierpnia 2025 r.

Ocena ściągальności podatków. Informacja o wysokości umorzonych podatków za I półrocze 2025 roku

I. Podatek od nieruchomości

Podstawowym źródłem dochodów własnych miasta są dochody podatkowe, wśród których największe znaczenie ma podatek od nieruchomości, którego wpływy pod kątem wielkości przewyższają jedynie wpływy z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych. Jest to podatek majątkowy, w którym przedmiotem opodatkowania są stany faktyczne lub prawne, od których zaistnienia ustawodawca uzależnia powstanie obowiązku podatkowego, a w szczególności posiadanie nieruchomości.

Na dzień 30 czerwca 2025 r. **wpływy z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych** zaplanowano na poziomie – 17 100 000,00 zł, wykonanie wyniosło – 8 636 739,96 zł, co stanowiło 50,51 % wykonania planu. Zmniejszenie dochodów z powyższego tytułu w stosunku do możliwych do uzyskania ma źródło w obniżeniu górnych stawek podatku – skutek to kwota 755 741,31 zł oraz zastosowania ulg i zwolnień: zwolnienie od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje na terenie Miasta Grajewo w ramach pomocy de minimis – 42 962,09 zł. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki umarzania zaległości podatkowych.

Umorzenie, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności podatku od nieruchomości podatnik może uzyskać na pisemny wniosek wraz z uzasadnieniem złożony do organu podatkowego. Wspomniana decyzja jest uznaniowa i dotyczy sytuacji, gdy zaistniał i został udowodniony ważny interes podatnika (np. utrata zdolności zarobkowania) lub interes publiczny. W badanym okresie wpłynął jeden wniosek o rozłożenie na raty zaległości podatkowej podatku od nieruchomości wraz z odsetkami od Nikoleks sp. z o.o. w Białymstoku oraz jeden wniosek o odroczenie terminu płatności od ZWiK w Grajewie. Wniosek Nikoleks sp. z o.o. rozpatrzony został negatywnie. Wniosek ZWiK w Grajewie rozpatrzono pozytywnie. W dniu 07.07.2025 r. wydano decyzję odraczającą termin płatności podatku od nieruchomości za czerwiec 2025 r. w kwocie 73 356,00 zł do 15.07.2025 r.

Zadłużenie w powyższym podatku na 30 czerwca 2025 r. wyniosło 3 071 225,85 zł, w tym należności zhipotekowane – 2 803 944,41 zł. Są to zaległości od 4 podatników. Pozostała przeważająca część zaległości objęta jest tytułami wykonawczymi (w realizacji) lub

upomnieniami. W efekcie w I półroczu 2025 r. dokonano następujących działań windykacyjnych: wysłano 10 upomnień na kwotę 184 089,03 zł i wystawiono 9 tytułów wykonawczych na kwotę 203 321,00 zł.

Na dzień 30 czerwca 2025 r. **wpływy z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych** zaplanowano na poziomie – 5 200 000,00 zł, wykonanie wyniosło – 3 312 022,82 zł, co stanowiło 63,69 % wykonania planu.

Zmniejszenie dochodów z powyższego tytułu w stosunku do możliwych do uzyskania ma swoje źródło w obniżeniu górnych stawek podatku – skutek to kwota 768 706,10 zł oraz zastosowania ulg i zwolnień: zwolnienie od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje na terenie Miasta Grajewo w ramach pomocy de minimis – 54 898,36 zł. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki umarzania zaległości podatkowych. Wpłynął jeden wniosek o umorzenie zaległości podatkowej z tego tytułu, który pozostawiono bez rozpatrzenia.

Zadłużenie w powyższym podatku na 30 czerwca 2025 r. wyniosło 441 878,68 zł, w tym należności zahipotekowane – 174 135,75 zł. Są to zaległości od 6 podatników. Pozostała przeważająca część zaległości objęta jest tytułami wykonawczymi (w realizacji) lub upomnieniami.

W efekcie w I półroczu 2025 r. dokonano następujących działań windykacyjnych: wysłano 216 upomnień na kwotę 249 322,08 zł i wystawiono 58 tytułów wykonawczych na kwotę 14 946,97 zł.

II. Podatek od środków transportowych

Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych obok podatku od nieruchomości wprowadza także drugi podatek stanowiący w całości dochód budżetu gminy, mianowicie podatek od środków transportowych. Powszechnie przyjmuje się, że jest to świadczenie związane z własnością lub wyjątkowo posiadaniem określonych w przepisach ustawy środków transportowych. Dlatego zaliczany jest on do podatków majątkowych. Majątkiem tym są wyłącznie wskazane w przepisach ustawy środki transportowe. Podatnikami od środków transportowych są osoby fizyczne, osoby prawne będące właścicielami (współwłaścicielami) środków transportu oraz jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej jeśli środek transportu jest na nie zarejestrowany. Ustawodawca nie łączy powstania obowiązku podatkowego z możliwością wykorzystywania środka transportowego, a wyłącznie z posiadaniem zarejestrowanego środka transportowego.

Na dzień 30 czerwca 2025 r. **wpływy z tytułu podatku od środków transportowych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych** zaplanowano na poziomie – 460 000,00 zł, wykonanie wyniosło – 268 808,00 zł, co stanowiło 58,44 % wykonania planu. Zmniejszenie dochodów z powyższego tytułu w stosunku do możliwych do uzyskania ma źródło w obniżeniu górnych stawek podatku – skutek to kwota 326 575,46 zł. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki umarzania zaległości podatkowych oraz zastosowania ulg i zwolnień, nie wpłynął również żaden wniosek o umorzenie zaległości podatkowej z tego tytułu.

Zadłużenie w powyższym podatku na 30 czerwca 2025 r. wyniosło 65,88 zł, w tym należności zahipotekowane – 41,00 zł. Są to zaległości od 1 podatnika.

Na dzień 30 czerwca 2025 r. **wpływy z tytułu podatku od środków transportowych od osób fizycznych** zaplanowano na poziomie – 580 000,00 zł, wykonanie wyniosło – 280 274,04 zł, co stanowiło 48,32 % wykonania planu.

Zmniejszenie dochodów z powyższego tytułu w stosunku do możliwych do uzyskania ma swoje źródło w obniżeniu górnych stawek podatku – skutek to kwota 374 356,92 zł. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki zastosowania ulg i zwolnień, nie wpłynął również żaden wniosek o umorzenie zaległości podatkowej z tego tytułu. W analizowanym okresie na podstawie umorzenia sądowego (Postanowienie Sądu w przedmiocie umorzenia zobowiązań upadłego bez ustalenia spłaty wierzycieli powstałych przed ogłoszeniem upadłości) odpisano zobowiązanie 1 podatnika w podatku od środków transportowych za 2017 r. w kwocie 10 452,00 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 300,00 zł

Zadłużenie w powyższym podatku na 30 czerwca 2025 r. wyniosło 45 007,37 zł, w tym należności zahipotekowane – 23 081,76 zł. Są to zaległości od 4 podatników. Pozostała część zaległości objęta jest tytułami wykonawczymi (w realizacji) lub upomnieniami. W efekcie w I półroczu 2025 r. dokonano następujących działań windykacyjnych: wysłano 5 upomnień na kwotę 12 208,51 zł i wystawiono 1 tytuł wykonawczy na kwotę 122,00 zł.

III. Podatek rolny i leśny

Kolejnym grupą podatków stanowią podatki rolny i leśny. Znaczenie i wydajność poszczególnych źródeł dochodów własnych, w tym badanych podatków gruntowych, wykazuje istotne zróżnicowanie w zależności od charakteru gminy (wiejska, miejsko-wiejska, miejska), warunków geograficznych, sposobu zagospodarowania terenu i innych. Dochody z podatku rolnego i leśnego, mają istotne znaczenie w gminie wiejskiej, typowo rolniczej,

charakteryzującej się występowaniem dobrych gleb i korzystnych warunków uprawy, natomiast będą odgrywały marginalną rolę lub nie wystąpią w ogóle na obszarach wysoko zurbanizowanych gmin miejskich.

Podmiotem ww. podatków są osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, będące właścicielami, użytkownikami, samoistnymi posiadaczami lasów lub gruntów rolnych.

Na dzień 30 czerwca 2025 r. **wpływy z tytułu podatku rolnego i leśnego od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych** zaplanowano na poziomie – 2 484,00 zł, wykonanie wyniosło – 2 016,00 zł, co stanowiło 81,16 % wykonania planu. Zadłużenie w powyższych podatkach na 30 czerwca 2025 r. wyniosło 81,00 zł. Są to zaległości od 1 podatnika. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki umarzania zaległości podatkowych oraz zastosowania ulg i zwolnień, nie wpłynął również żaden wniosek o umorzenie zaległości podatkowej z tego tytułu.

Na dzień 30 czerwca 2025 r. **wpływy z tytułu podatku rolnego i leśnego od osób fizycznych** zaplanowano na poziomie – 59 122,00 zł, wykonanie wyniosło – 45 817,05 zł, co stanowiło 77,50 % wykonania planu. Zadłużenie w powyższych podatkach na 30 czerwca 2025 r. wyniosło 1 935,08 zł. Są to zaległości od 40 podatników. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki umarzania zaległości podatkowych oraz zastosowania ulg i zwolnień, nie wpłynął również żaden wniosek o umorzenie zaległości podatkowej z tego tytułu.

III. Podsumowanie

Ściągalność podatków w I półroczu 2025 r. jest umiarkowana, a realizacja planu dochodów mieści się zakładanym przedziale. Główne przyczyny niższych wpływów to celowe obniżenie stawek oraz zastosowanie ulg i zwolnień. W analizowanym okresie nie wystąpiły przypadki umorzeń zaległości poza umorzeniem sądowym zobowiązań upadłego, powstałych przed ogłoszeniem upadłości, które nie zostały zaspokojone w zakończonym postępowaniu upadłościowym.

Skuteczność działań windykacyjnych może wymagać dalszego monitoringu, zwłaszcza w kontekście wysokiego zadłużenia w podatku od nieruchomości. W miastach takich jak Grajewo, budżet często jest silnie zależny od kilku dużych firm. Jeśli któraś z nich ma problemy, od razu znacząco wzrasta ogólne zadłużenie w podatku. Niewielka liczba

podatników generuje znaczące zaległości (np. tylko 4 podmioty odpowiadają za 3 mln zł długu), co sugeruje, że są to duże podmioty o wysokich zobowiązaniach podatkowych.

SKARBNIK MIASTA

mgr Grzegorz Kurzytkowski

